

Läkemedelsgenomgång och läkemedelsberättelse på SÄS

Sammanfattning

Riktlinjen beskriver SÄS rutiner för läkemedelsgenomgång och läkemedelsberättelse och utgör en lokal anpassning och utvidgning av regional medicinsk riktlinje [RMR läkemedelsgenomgång och läkemedelsberättelse](#) [1].

Förändringar sedan föregående version

Nationella läkemedelslistan är numera tillgänglig och att kliniska apotekare finns på Sjukvårdsapotek VGR SÄS samt redaktionella ändringar.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Förändringar sedan föregående version.....	1
Förutsättningar	1
Genomförande	1
Enkel läkemedelsgenomgång.....	2
Läkemedelsberättelse.....	3
Uppföljning.....	4
Dokumentinformation.....	4
Referens- och länkförteckning.....	4

Förutsättningar

Vid varje läkarbesök som innefattar ordination av läkemedel ska en läkemedelsanamnes med kartläggning av aktuell läkemedelsanvändning vara rutin.

Genomförande

På SÄS ska en **enkel** läkemedelsgenomgång genomföras vid varje vårdkontakt med läkare och målet är att den utförs både i slutenvård och öppenvård. Fördjupade läkemedelsgenomgångar

utförs inte rutinmässigt på SÄS utan övervägs i de fall där en enkel läkemedelsgenomgång utförts, men inte kunnat lösa ett läkemedelsrelaterat problem. Patienten kan vid behov remitteras till primärvården för detta.

Vid slutenvård genomförs enkel läkemedelsgenomgång senast vid första ordinarie rondtillfälle efter inläggning, men det är önskvärt att det utförs redan på akutmottagningen. Se även riktlinjen: [Patient klar för vårdavdelning från akutmottagningen, SÄS](#). Om det finns misstanke om läkemedelsrelaterade problem **måste** enkel läkemedelsgenomgång utföras redan på akutmottagningen, och om patienten ska skrivas ut på jourtid utan att ordinarie rond hunnit ske, måste enkel läkemedelsgenomgång göras före utskrivning.

Enkel läkemedelsgenomgång görs även vid öppenvårdsbesök om det inte är uppenbart ovidkommande, som till exempel vid återbesök för ingrepp eller behandling, där läkemedelsanvändningen nyligen kartlagts och bedömts. Genomgången är särskilt viktigt vid besök där läkemedelsordinationen planeras att ändras.

Enkel läkemedelsgenomgång

En enkel läkemedelsgenomgång består på SÄS av fem steg:

- 1. Kartläggning av aktuell läkemedelsanvändning**
Innebär att utifrån patientanamnes, läkemedelslistor, Nationella Läkemedelslistan (NLL) och förskrivning i Pascal m.m. skapa en bild av vilka läkemedel inklusive receptfria läkemedel och naturläkemedel patienten verkligen använt på sistone. Om patienten inte själv kan lämna uppgifterna, bör uppgifter inhämtas från Nationell Patientöversikt (= NPÖ), närstående samt eventuell vårdpersonal. Resultatet kan skilja sig från vad som är ordinerat, men kartläggningen ska utgå ifrån den verkliga läkemedelsanvändningen.
- 2. Jämför kartläggningen med läkemedelslistan i *Aktuella ordinationer***
Aktuella ordinationer är den grundläggande läkemedelslistan i Melior och ska därför användas i detta fall.
- 3. Bedöm om läkemedelsanvändningen är ändamålsenlig och rimlig**
Åtgärda uppenbart olämpliga eller felaktiga ordinationer, till exempel olämpliga läkemedel till äldre, väsentliga interaktioner, felaktig dosering, dubletter, utgångna ordinationer, m.m.

Att mäta serum- eller plasmakoncentrationer och finjustera doser ingår dock inte, utan hör till fördjupad läkemedelsgenomgång.

4. **Dokumentera utförd läkemedelsgenomgång**

För att enkelt kunna hittas av alla som är involverade i patientens vård dokumenteras att läkemedelsgenomgång utförts under **sökordet** ”läkemedelsgenomgång”. Inom slutenvård fylls sökordet i under aktiviteten ”planering” och vid öppenvård finns sökordet i besöksanteckningen. De åtgärds-koder som framgår av RMR används inte på SÄS, då detta blir dubbelregistrering eftersom frekvensen ändå kan följas via utdata från Melior.

5. **Uppdatera läkemedelslistan**

Varje läkemedelslista ska uppdateras; Aktuella ordinationer, ordina-tionsöversikten vid slutenvård och Pascal. Patienten ska också ges en uppdaterad läkemedelslista vid vårdkontakten, om slutenvård vanligen vid utskrivning.

Läkemedelsberättelse

Läkemedelsberättelsen ska beskriva vilka förändringar som gjorts i läkemedelsbehandlingen i samband med en slutenvårdskontakt. På SÄS ingår läkemedelsberättelsen i utskrivningsmeddelandet som lämnas till patienten och i epikrisen som skickas till andra vårdgivare; dessa båda versioner ska vara identiska. Av läkemedelsberättelsen ska det framgå:

- vilka förändringar av läkemedelsbehandlingen som gjorts under vårdtiden, orsakerna till dessa samt planerad behandlingstid
- när och hur läkemedelsbehandlingen ska följas upp samt
- vilken vårdenhet som ansvarar för uppföljningen. Om patienten har en fast vårdkontakt som är läkare bör denne ansvara för uppföljningen.

Eventuella felaktigheter i läkemedelslistan som rättats vid en läkemedels-genomgång tas normalt inte upp i en läkemedelsberättelse om det inte är särskilt viktigt att belysa en viss förändring. Tillfälliga behandlingar som både påbörjats och avslutas under vårdtiden ingår heller inte, utan läkemedels-berättelsen ska spegla **skillnaden mellan faktisk läkemedels-användning vid utskrivning jämfört med vid inskrivning**.

En aktuell läkemedelslista ska alltid bifogas till läkemedelsberättelsen, både till utskrivningsmeddelandet och till epikrisen, som papperskopia.

Uppföljning

Varje verksamhet ansvarar för att rutiner finns för att läkemedelsgenomgång och läkemedelsberättelser kan genomföras enligt riktlinjerna, att patienter tilldelas en läkare som kan genomföra och/eller följa upp läkemedelsgenomgång samt att läkarna ges möjlighet att genomföra läkemedelsgenomgångar och läkemedelsberättelser på det sätt som riktlinjerna anger. Vid Sjukvårdsapotek VGR SÄS finns kliniska apotekare som, inom läkemedelsintensiva verksamheter, tar fram underlag till läkemedelsgenomgångar som dokumenteras i Melior. Se även riktlinjen: [Dokumentation i Melior av apotekare](#)

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Helena Andersson, klinisk apotekare, Sjukvårdsapotek VGR SÄS
Gunilla Rosquist, klinisk apotekare, Sjukvårdsapotek VGR SÄS
Jerker Nilson, ordförande i Läkemedelsutskott SÄS

Remissinstanser (utgåva 1)

Medlemmar i Läkemedelsråd SÄS
Medicinskt beredningsråd SÄS

Fastställt av

Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

Läkemedelsgenomgångar, läkemedelsberättelser, läkemedel, läkemedelslista, läkemedelsordinationer, medicinlista, mediciner, Melior

Referens- och länkförteckning

1. RMR Läkemedelsgenomgång och läkemedelsberättelse. Läkemedelskommittén i Västra Götalandsregionen.
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument>
2. Patient klar för vårdavdelning från akutmottagningen. Sjukhusövergripande rutin, SÄS
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument>

3. Läkemedelsdokumentation på SÄS. Sjukhusövergripande riktlinje, SÄS
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument>
4. Dokumentation i Melior av apotekare. Sjukhusövergripande rutin, SÄS
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument>

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Jerker Nilson, (jern1), Chefläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jern1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-118

Version: 5.0

Giltig från: 2025-04-29

Giltig till: 2027-04-28